

Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32387>

Özet

Uyumsuz Kişilik Özellikleri Envanteri (UKÖE), bireylerin **maladaptif** (uyumsuz) kişilik örüntülerini ve boyutların ölçmek amacıyla geliştirilmiş kapsamlı bir psikolojik ölçektir. Bu envanterin Türkçeye uyarlanması, 2014 yılında Servet Kaçar tarafından Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu, yapısal geçerlik ve yüksek düzeyde güvenirlilik özelliklerini kanıtlamayı amaçlamıştır. Toplam 220 maddeden oluşan UKÖE, klinik araştırmalar ve psikolojik değerlendirme süreçleri için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Adaptasyon çalışması sonucunda, ölçeğin psikometrik özelliklerinin oldukça güçlü olduğu tespit edilmiştir. Özellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) 0.972 gibi yüksek bir değere ulaşması, envanterin Türk popülasyonunda tutarlı ve güvenilir ölçümler yapma kapasitesini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Uyumsuz Kişilik Özellikleri, Kişilik Envanteri, Maladaptif Kişilik, Ölçek Uyarlanması, Psikometri, Güvenirlilik, Geçerlik.

Yazarlar

Servet Kaçar (Türkçe Uyarlama ve Geçerlik/Güvenirlilik Çalışması Sorumlusu).

Amaç

Uyumsuz Kişilik Özellikleri Envanteri'nin temel amacı, bireylerin **uyumsuz kişilik özellikleri** yelpazesi üzerindeki yoğunluğunu ve dağılımını sistematik olarak belirlemektir. Ölçek, teorik olarak belirlenmiş olan maladaptif kişilik boyutların ölçerek, bu boyutların günlük işlevi üzerindeki etkilerini nicel hale getirmeyi hedefler.

Bu envanterin Türkçeye uyarlanmasındaki spesifik amaç ise, Türkiye'deki araştırmacı ve klinisyenlerin, Batı kaynaklı kişilik patolojisi modellerini Türk kültürü içinde geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanabilmelerine olanak sağlamaktır. Bu sayede, **kişilik bozuklukları** değerlendirilmesi ve müdahale planlarının geliştirilmesi kolaylaşmaktadır.

Yapı

UKÖE'nin ölçtüğü temel yapı, bireylerin kendilerine ve çevrelerine yönelik geliştirdikleri kalıcı, esnek olmayan ve işlevsiz davranış, duygu ve biliş örüntüleri olan **uyumsuz kişilik özellikleridir**. Bu özellikler, genellikle bireyin sosyal, mesleki ve kişisel yaşam alanlarında önemli sıkıntılara yol

açar.

Envanter, kişilik patolojisini kategorik bir model yerine boyutsal bir perspektiften ele almaktadır. Geçerlik çalışmasında, boyutların birbirleriyle olumlu yönde ilişkili olduğunun görülmesi, bu boyutların ortak bir üst yapı olan **maladaptif kişilik** kavramını temsil ettiğini desteklemektedir.

Geçerlik

Envanterin yapı geçerliğini değerlendirmek amacıyla, ölçeğin farklı boyutları arasındaki ilişkileri inceleyen **korelasyon analizi** gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, **Uyumsuz Kişilik Özellikleri Envanteri**'nin boyutlarının birbirleri ile istatistiksel olarak **olumlu yönde** ve **anlamlı düzeyde** ilişkili olduğunu ortaya koymuştur.

Bu bulgu, ölçeği oluşturan alt boyutların aynı genel yapıyı ölçmeye katkıda bulunduğunu ve ölçeğin iç tutarlılığını yüksek olduğunu göstermektedir. Bu, envanterin ölçtüğü **uyumsuz kişilik özellikleri** yapısının tekil bir bütünlük içinde incelenebileceğini destekleyen önemli bir geçerlik kanıtıdır.

Güvenirlilik

Uyumsuz Kişilik Özellikleri Envanteri'nin iç tutarlılık **güvenirlilik** çalışması, ölçeğin maddelerinin ne kadar homojen olduğunu belirlemek üzere yapılmıştır. Bu kapsamda hesaplanan **Cronbach alfa** iç tutarlılık katsayısı, tüm ölçek için 0.972 gibi istisnai derecede yüksek bir değer olarak saptanmıştır.

0.972'lik bu katsayı, envanterin 220 maddesinin tamamının ölçülmek istenen psikolojik yapı ile yüksek oranda tutarlılık gösterdiğini ve bu nedenle Türkçeye uyarlanmış formun yüksek düzeyde güvenilir ölçümler sağladığını işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal kaynak metinde spesifik olarak kullanılan faktör analizi yöntemi (Açılmayıcı veya Doğrulayıcı) ve sonuçları detaylandırılmamıştır. Ancak, envanterin 220 maddeden oluşması ve boyutlar arası korelasyonların geçerlik analizinde kullanılması, envanterin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin yapı geçerliğini tam olarak anlamak için, uyarlama çalışması olan Kaçar'ın (2014) yüksek lisans tezinin tamamının incelenmesi gerekmektedir.

Envanter Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 220 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullanıldığı varsayılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler (Yüksek lisans tezleri genellikle üniversite öğrencisi veya genel yetkin örneklemi kullanır.)

Age Group: Belirtilmemiştir.

Population Details: Türk popülasyonu üzerinde uyarlanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, 220 Madde, 7 Çıkarım, Cronbach Alfa, Yüksek Lisans Tezi, Korelasyon Analizi, Maladaptif Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: sbasaran@pau.edu.tr (iletim adresi olarak kaynakta belirtilmemiştir.)

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yolu

Envanterin uyarlama çalışması 2014 yılında tamamlanmıştır. Ticari kullanım ve izin detayları için sorumlu yazar Servet Kaçar veya kaynakta belirtilen iletişim adresi aracılığıyla bilgi alınması önerilmektedir.

Kaynaklar

Kaçar, S. (2014). Uyumsuz kişilik özellikleri envanterinin Türkçeye uyarlanması, geçerlik ve güvenilirlik çalışması (Yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

Tezin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [uyumsuz-kisilik-ozellikleri-envanteri-toad.pdf](#)

Tez detaylarına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Uyumsuz Kişilik Özellikleri Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, bu özet içeriğinde sağlanmamıştır ve tam metin için Kaçar (2014) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir. Envanter toplam 220 maddeden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM